

SKUJU FRIDIS - MĪLBERGS

SKURSTENSKRĀPIS

JAUTRA SPĒLE VIENĀ PANĒMIENĀ

GENERALKOMISIJĀ AKC. SAB. VALTERS un RAPA GRĀMATNICA

Spēles dalībnieki:

Gudrelis (profesors).
Viņa laulātne (kundze).
Emmija — abu meita.
Ārstelis (Dr. Vēzis).
Berta — kalpone.
Skursteņskrāpis.

Skatuve.

Viesistaba ar visiem viņas piederumiem, kā kurā vietā iespējams. Kaktā — kamins.

1. skats.

Gudrelis. Viņa kundze.

Gudrelis. (Izklaidībā lietus sargu ačgārni rokā paņēmis; uz iešanu sagatavojies.) Labi, ļoti labi. Ja ta vajadzība tik liela, — es padodos, lai vienreiz būtu miers. Nevienā filozofijas akvizītā vēl neesmu atradis, ka pieaugušas meitas tēvam tik grūts liktenis, lai sameklētu savai atvasei vīru . . .

Kundze. Neatved tikai kaut kādu āzi. Pielūko, lai tavs izredzētais znots būtu mūsu Emmijai istā laikā! Gudrs, stalts, bagāts!

Gudrelis. Visā divdesmitā gadusimteņa pirmajā ceturksnī nav vēl konstatēts tik izdevīgs meit-

vedis, kādu es esmu izvēlējis. Tu redzēsi! Tikpat, kā cimdš uz rokas . . . Turklāt — viņš man tuvs darbeklis un labeklis . . .

Kundze. Labeklis, klabecklis vai grabeklis — man vienalga. Tu savus jaunizgudrotos zinātniskos vārdus vari ieskābēt pērnajā gurķu mucīnā! Man galvā mātes rūpe, lai bērniem būtu savstarpeja patikšana un krietna satikšana.

Gudrelis. Uz redzēšanos, laulātne. (Iziet, mēģinādams jau istabā attaisīt lietus sargu.)

Kundze. (Sauc viņam pakaļ.) Neaizmirsti tik, uz kuriem tu ej! Nenomaldies!

Gudrelis. (Atgrīžas.) Tu kaut ko teici? Vai es būtu muts laucekli aizmirsis? (Taustas pa kabatām)

Kundze. Dieva kunga dēļ — taisies kā pazūdi! Ilgāk kavēdamies, tu vēl aizmirsīsi, kas šodien tev jādara. No tevis var visu ko sagaidīt.

Gudrelis. Ja, ja, ja! (Steidzīgi attaisa lietussargu un, aiz durvju roktura aizķerdamies, iziet.) Būs labs meitvedis!

2. skats.

Kundze. Berta.

Kundze. (Apsēžas, paņem adikli.) Berta, Berta! (Nervozi.) Ak, šis Bertas! Arvien viņas prot kaut kur nozust . . . Un, kā par spīti — taisni tad, kad visvairāk vajadzīgas.

Berta. Kundze vēlās glāzi auksta ūdeņa?

Kundze. (Dusīgi.) Ne jau! . . . Pag', vienalga. Atnes! (Berta aizsteidzas.) Nepatikšanas, uztraukumi, errastības . . . Tik' dzīves nekādas! Ja Emmija arī šoreiz vēl neizies pie vīra, tad . . . tad es nezinu kas notiks . . . (Histeriski.) Norīšu pusduci kniepadatu un nomiršu . . . visai pasaulei par spīti!

Berta. (Ar ūdeni.) Varbūt — etiķa kompreses?

Kundze. (Aizdomīgi.) Kas tev to teica?

Berta. Jūs, kundze, pati man pavēlejt — šādos gadījumos atgādināt . . .

Kundze. Dumja kā slota! Es taču teicu — tikai tad, kad kungs mājā... Tūlī sakārto viesistabu. Noslauki puteklus. Pabaro kanarijas putniņu. Mums būs viesis. (Aiziedama.) Emmijas līgavainis...

3. skats.

Berta. Skursteņskrāpis.

Berta. (Jautri trallinādama, sāk istabu uzpost.)

Sniedz savu baltu rociņu

Un zvērē u—ūzticīb'...

Lai manas acis to neredz...

Skursteņskrāpis. (Jauns, brašs.) B'dien! Sakat man, paipaliņ, sila vālodzīt, kur te tas kamins?

Berta. Vai! Kā es sabijos... (Uztraucās.) Ko jūs vēlaties?

Skursteņskrāpis. Re, kāda pūcite? He!..

Berta. Es neesmu nekāda pūcite! Mans vārds ir Berta.

Skursteņskrāpis. Vialga — Berta, Kerta vai Sperta! Grieta vai Saulesrieta!.. Esat tik daiļa un parādat man kaminu.

Berta. Kas par kaminu!?

Skursteņskrāpis. Kamins (skatas apkārt) — lūk, šitas pats ir tas nelietis! (Māj ar roku.)

Berta. Kadēļ gan nelietis? (Rāda izbrīnejušos seju.)

Skursteņskrāpis. O, visi kamini ir lieli nelieši! Vākaros, pa krēslas stundām, viņos iekur smuku uguntiņu. Pie viņiem mīkstos krēslas apsēžas kungi (parāda) ar skaistām kundzēm (klakšķina mēli.) Skatās kvēlošās oglēs... sapņo... stāsta pasacīņas... iekvēlojas paši... gala iznākums — apkampieni... neskaitamas bučīņas!.. un tā tālāk...

Berta. (Sākumā klausas uzmanīgi, tad izliekas dusmīga un sakaunējusies.) Fui, cik jūs nepieklājīgs! Mūsu mājā... tādas valodas nerunā...

Skursteņskrāpis. Gluži otrādi, manu saldumiņ. Es esmu nepiedodami piēklājīgs. Piemēram, tagad pat labprāt ar jums, kā saka, paamizētos. Bet ko izdarīsi, ja nav vaļas pat degunu nošnaukt. No rīta līdz vakaram urķēties pa dažādiem piekvēpušiem skursteņiem, krāsnīm, kāmīniem ir kaut kas vairāk, nekā noslaucīt trīs puteklišus no kunga frakas! (Sak klabinātles ap kaminu; atceļ restes; grābj pelnus.) Ta-ra-la-la-la!

Berta. Es jūs lūdzu — nepiekvēpinat istabu! (Garņajas ar lupatu.) Fui!

Skursteņskrāpis. Vai es vainīgs, ka manā darbā — kvēpi spēlē pirmo vijoli? (Sāker meičas roku.) Nu, nākat, pamēģinat arī jūs . . . Patiesībā — pelnus izgrābt nav mans, bet jūsu pienākums! Tā gan!

Berta. (Dusmīgi purina nosmērēto roku; slauka priekšautā; nosmērē arī to. Nezin smieties vai raudāt.) Jūs esat par daudz pādrošs! Nejauks!!

Skursteņskrāpis. Atkārtojiet vēlreiz. Nu—u?

Berta. Ja, ja — pādrošs! Nejauks! Bezkatnīgs!! . . . Šausmīgs!!!

Skursteņskrāpis. Nomet slotiņu un šķipelīti uz grīdas. Sasliedamies.) Tā—a? Lūk, kādu karstu plīti esmu aizkustinājis . . . dusmu skursteņīti aizsvilinājis! . . . Ai, ai — mazā cepešu krāsnīņā! . . . Bet, nūdien, Dieva vārds, jūs tomēr esat varen patikama meiča, kādas katrā mājā negadās! Pat diezgan glīta . . .

Berta. (Glaimota.) Jūs, jūs . . . es nezinu . . . es nespēju uz jums dusmoties! . . .

Skursteņskrāpis. Nu re'. Es jau pašā sākumā domāju, ka tik skaistai meičai, kā jums, ir arī mīla, mīksta sirsniņa, kā silta pelnu čupiņa . . .

Berta. (Pussmiedamās, pustraudādama.) Ar jums tomēr var parunāties, kā ar . . . kā ar cilvēku. Bet šie, pie mums — viss tik tukšs, auksts, garlaicīgs! Gar-

laikojas kundze, garlaikojas jaunkundze, garlaikojos
ari es . . . Ja jūs zinātu . . .

Skursteņskrāpis. Vaj t' jums kunga ne-
viena nav?

Berta. Kā ne . . . ir gan. Pat — profesors!

Skursteņskrāpis. Ko t' šis? Kāds vār-
gulis vai? Kroplis?

Berta. Vārgulis nu gan īsti ne . . . Bet tāds
jocīgs . . . neizdevies . . . briesmīgi gudrs . . . no
augstskolas, vai, kā viņš pats saka — gudrelis.

Skursteņskrāpis. Ak tā? Ha, ha, ha!!
(Smejas pilnā kaklā. No viņa smiekliem aizrauta, sāk smieties
arī Berta.) Gu — u — udrelis . . . Ha! . . . ha . . . ha! . . .
Varbūt pareizāki būtu — dumjēlis? . . .

4. skats.

Skursteņskrāpis. Berta. Emmija.

Emmija. (Ienākama.) Kas še par troksni!?
(Saraujas.) Ak, kāds melns vīrs! . . . Ko viņš te dara?

Skursteņskrāpis. (Pārspilēti galanti) Jūsu
padevīgs kalps, augsti godajamā jaunkundze! Esmu
stājies pie savu pienākumu izpildīšanas. Mana profe-
sija, kā redzat, — specialists skursteņu
un citās melnās lietās . . .

Berta. Ja — viņš atnācis iztirīt mūsu skur-
steņus . . . un arī kaminu . . . Es jau sen teicu, ka
rieri vairs negrib lāgā vilkt un dūmi nāk istabā . . .

Emmija. Labi, ļoti labi. (Zinākārtīgi noskatas skur-
steņskrāpa darbā. Tad piepeši pagriežas pret Bertu.) Bet ko tu
te dari? Vai visi darbi jau paveikti?

Berta. Man kundze pavēlēja noslaucīt pu-
tekļus. Esot gaidāms ievērojams viesis . . .

Emmija. Tu vari aiziet pēc avizes. Es pati
tavā vietā palikšu un savedīšu viesistabu kārtībā.

Berta. Avizi es jau sen atnesu. (Grib turpināt pu-
tekļa slaucīšanu.)

Emmija. Ak tā, ja . . . labi . . . Ne, ne — ej,
ej! Man tu neesi vajadzīga. Aizskrej līdz tirgum,
apklausies, cik maksā sēnes . . .

Berta. Ari sēnes mēs vakar ar kundzi jau iepirkamies. Pietiks divām nedelām.

Emmija. (Nepacietīgi.) Vienalga! Ej pārlicienies, vai drīz nesāks saule spīdēt? Varbūt kaut kur ugunsgrēks izcēlies? . . . Kadēļ tu vairs ne par ko neinteresejies? Vai gribi, lai tevi atlaiž no vietas?!

Berta. (Negribīgi aiziedama.) Citās dienās jūs, turpreti, pārmetat, ka es par daudz apkārt skraidot un visur savu degunu bāžot . . . Ne kā nevaru pa prātam izdarīt.

5. skats.

Skursteņskrāpis. Emmija.

Skursteņskrāpis. (Palokas un turpina rīkoties ap kaminu.) Atvainojat, jaunkundz, ja varbūt pagadas tādi mazi, mazi, putekliši . . . un kvēpiņi . . .

Emmija. Tas nekas. Gan es noslaucīšu! Toties' man prieks, ka kamins būs tīrs un spožs.

Skursteņskrāpis. Gluži, kā jūsu ugunīgais acu mirdzums . . .

Emmija. (Glaimota.) Un arī mūsu visas krāsniņas un skursteņi būs kārtībā?

Skursteņskrāpis. Jūsu daiļā sievišķīgā klātbūtne padara katru nekārtību par kārtību!

Emmija. Jūs laikam esat baudījuši krietnu izglītību? Tā tikai labāko aprindu kungi prot glaimot.

Skursteņskrāpis. Lai mana mēle pārveršas par krāsni durvīm, lai mana mute paliek kā izdzisis kamins, ja es kaut vienu vārdu glaimoju! Jūsu skaistums spēj apburt pat aklu un tīslu!

Emmija. (Vēl vairāk ieinteresēta.) Es tādu skursteņskrāpi vēl neesmu nekad redzējusi, Jūsu literāriskā izteiksme, manieres . . . un vispār . . .

Skursteņskrāpis. (Zemu palokas.) Lai gan es ienīstu logodiareju, tomēr mana personīgā vājība ir tā, ka arī savā prozaiskajā darbā nespēju atsāties no logodedalijas!

Emmija. (Pārsteigta.) Jūs laikam bieži saejaties ar labākām aprindām? Izglītotiem ļaudīm?

Skursteņskrāpis. (Paceļ cilindri.) Jūsu padevīgs kalps ir beidzis Forsta madamas dejas kursus, kā labākais polonezes, mazurkas un šibera dejotajs! . . . Bez tam gribēju iestāties dramatiskos kursus un oratoru institūtā.

Emmija. (Nopūzdamās.) Ari es reiz sapņoju par skatuvi! . . . par mākslu . . .

6. skats.

Priekšējie. Berta.

Berta. Lietus vairs neliest. Ir cerams, ka saule drīz parādīsies. Pa telefonu apjautājos ugunsdzēsējiem: pašlaik nekur nedeg! . . . Varbūt tagad varēšu pabeigt putekļus? —

(Skursteņskrāpis noliecas un strādā.)

Emmija. (Dusmīgi.) Kas tevi tik ātri trieca? Brinos, kur tu šodien tik čakla!? — Tūlīņ aiznes šīs vāzes manā istabā un pārmaini puķēm ūdeni! Pavisam sastāvējies . . .

(Berta aiziet.)

7. skats.

Skursteņskrāpis. (Atliec muguru.) No jums katrā ziņā iznāktu daudz pārāka aktrise par kuru katru mūsu „skatuves zvaigzni“! Un droši vien jums — arī skaista balss!

Emmija. (Viņam tuvodamās.) Tas nav taisnība. Es tam nelicu! Jūs jokojat . . . Glaimojat.

Skursteņskrāpis. Ja, nūdien! Es runāju tikai istu patiesību! Kad vēl biju „landesvērā“, tad arī gadījās . . .

Emmija. Hi, hi, hi! (Zītkārīgi.) Kā jūs tur iekļūvāt? Vai esat vācietis? Varbūt pat . . . pēc dzimuma muižnieks? Barons?

Skursteņskrāpis. Paldies Dievam — tas gan ne. Bet savā laikā taču tur iestājās visi labāk-
audzinātie rīdzinieki, bez ticības un tautības izšķirības.
Toreiz jau vēl latviešu kareivjus saukāja par cūkga-
niem un vēl jaunāki.

8. skats.

Priekšējie. Berta.

Berta. Jaunkundz! Emmijas jaunkundz!

Emmija. Vai jūs atkal šē?! Sakat, ko jūs vienmēr šē lienat? Kā uzburta! . . . Kas jūs sauca?

Berta. (Mēģinādama šņukstēt.) Vai es vainīga, ka kundze mani sūtīja? . . .

Emmija. Stāsti drīz! man nav vaļas!

Berta. Jūsu mammas kundze lika apjautāties, kādu blūzi jūs domajat vilkt: ar puķītēm, krus-
stiņiem, stripiņām, vai punktiņiem?
Vai pavisam baltu?

Emmija. Liekat mani mierā! Es negribu nekādas kleitas!

Berta. Ja, bet viņa teica, jums būšot viesis.

Emmija. Vienalga!

Berta. Kundze arī teica, ka esot no liela svara, lai jūs viņam patiktu . . .

Emmija. Kas par viņu?! Stāsti ātrāk! Ko tu stiep, kā no Kurzemes vecās dziesmu grāmatas?!

Berta. Viņš . . . tas ir . . . viņš — tas vie-
sis laikam nākšot jūs bildināt . . . gribot precēties . . .
līgavainis . . .

(Skursteņskrāpis diezgan pastipri iesvelpjas, noņem āmuriņu, bet tad sāk atkal strādāt.)

Emmija. (Apmulsusi un nosarkusi.) Ko nu mel-
sies niekus?! Ej!! Es ne ka nezinu . . .

Berta. Un tad kundze vēl lūdza, lai jūs aiz-
ejot aprunāties par jūsu saderināšanos . . .

Emmija. Diezgan! Es tev saku — ej! Pro-

jam! Es tūlīņ teikšu mammai, lai tevi atlaiž!! (Ner-
vozi izskrien no istabas.)

(Berta nesaprašanā paliek un rausta plecus.)

Skursteņskrāpis. Aiziet jūriņā . . .

9. skats.

Skursteņskrāpis. Berta.

Berta. Diez', kadēļ viņa šodien tik pikta? . .
Kā ērcel! . .

Skursteņskrāpis. Būs kāds dundurs
iekodis.

Berta. Ejat nu! -- tagad, rudenā laikā? . .

Skursteņskrāpis. Pasaulē gadās dažādi
dunduri.

Berta. Tā? (Brīnās.)

Skursteņskrāpis. Ja — pamatīgi dundurif.
Ne tikai ar sešām, bet arī ar divām kājām . . .

Berta. (Smejas.) Ha, ha, ha! Tas ir tik jocīgi.
Es iedomajos, ka, piemēram, tāds — suņa lielumā —
dundurs kā aeroplans, lidotu pa gaisu . . . Ha, ha,
ha! . . (Slauka putekļus.) Sakat, kas tur tik briesmīgs,
tai kamina dobumā, ka jūs vēl arvien neesat tikuši
galā ar darbu?

Skursteņskrāpis. Nākat paraugat.

Berta. (Pleliecās un skatās.) Es neka neredzu.

Skursteņskrāpis. (Pievīrzas viņai tuvāk. Kla-
bina ar āmuri.) Lūk še . . . še, skataties . . .

Berta. (Atvīrīdamās.) Vai, kāds jūs melns!

Skursteņskrāpis. Bē! kad es vannā no-
mazgajos tīrs un balts, tad es ieteiktu mani paska-
tīties!

Berta. Fui, es uz kailiem vīriešiem neskatos!

Skursteņskrāpis. Varbūt, ka tomēr . . .
tā . . . ar vienu actiņu? . . (Smejas.)

Berta. Jūs esat tāds pats, kā visi citi vīrieši . . .
tik pat samaitāts! . . (Grīb iet. Skursteņskrāpis aizstājas viņai
ceļā.) Laižat mani! Es ar jums negribu vairs runāt!

Skursteņskrāpis. (Satver viņas rokas un ieska-
tas Bertai tuvu acis.) Skat', kāda pūcīga! . . . Es nemaz
nebiju ievērojis, ka jūs — patiesībā esat daļāka
par savu jaunkundzi. . . , Kādas lūpiņas, kā divas ave-
nes! Actiņas kā zvaigznītes. Vai zināt, man gribētos
jūs nosēdināt tepat pie kamina un nozagt jums vienu
mazu, mazu bučiņu . . .

10. skats.

Priekšējie. Emmija.

Emmija. (Ienāk ar kādu drēbes gabalu rokā.) Kas tev
tur?! Ko tu tur, Berta?

Berta. (Nosarkusi, apmulsusi.) Man vajadzēja vi-
ņam palīdzēt . . . pie kamina . . .

Skursteņskrāpis. Ja, ja — viņa tiešām
gribēja man palīdzēt, bet nekas neiznāca.

Emmija. Ej tālāk uz virtuvi! Es pati viņam
varu palīdzēt!

(Berta negrībīgi aiziet.)

11. skats.

Skursteņskrāpis. Emmija.

Skursteņskrāpis. (Grābdams kvēpus groziņā,
pusbalsi dungo.) „Toreador, uz priekšu droši dodies!..“

Emmija. (Noliecas pie kamina.) Kas te būtu jādara?

Skursteņskrāpis. Jaunkundz', uzmanīgāki!
Jūs varat nosmērēties! Te ir bistami . . .

Emmija. Nekas . . . Nomazgāšos . . . (Pauze.
Skatas viens otram acis un smaida.) Sakat, kadēļ pie ka-
mina arvien tik savādi ap sirdi?

Skursteņskrāpis. Ja, ļoti savādi . . . Se-
višķi pie šī kamina . . .

Emmija. Vai mēs te nevaram mazliet iekurt
uguni?

Skursteņskrāpis. Man tāpat karsti, bez
visas uguns! Es baidos . . .

Emmija. No ka?

Skursteņskrāpis. (Nozīmīgi.) No . . . sirds
ūgtūsgrēka . . .

Emmija. (Pārgalvīgi.) Vienalga! Es gan ne-
baidos . . . Pēc tādas nokaujošas garlaicības, kādā
še jādzīvo . . . ienāk dažreiz prātā . . .

Skursteņskrāpis. (Nomet darba rīkus.) Tā —
nu kamins tirs, kā altaris. Savā mūžā vēl nebiju ne
ap vienu kaminu tik ilgi darbojies . . . un tik labi
juties! Debešķīgi!

Emmija. (Pieliecās, skatās, sagriļojās un it kā nejauši
iekrīt Skursteņskrāpim rokās.) Ai, ko jūs ar mani darat!..
Vai, kā noreiba galva! Ai, ai! . . .

Skursteņskrāpis. (Nostādinādams Emmiju uz
kājām.) Uzmanīgāk, jaunkundz. Citādi jūsu vaidziņš
var uzkrīst man taisni uz lūpām . . . Tas ir bistami . . .

Emmija. (Atraisdamās no Skursteņskrāpja apkampiena).
Jūs tomēr esat stipri pārdrošs . . . tik pat kā Vene-
cijas moris . . .

Skursteņskrāpis. Bet Jūs — kā Dez-
demonā! kā Afrodite!

12. skats.

Priekšējie. Berta.

Bērtā. (Durvis pavērdama.) Jūs, melnais kungs,
vēlāk atnākat arī uz kukņu. Man še plīte diez' kadēļ
negrib dūmus vilkt. Laikam šibers aizsērējis . . .

Skursteņskrāpis. Labi, labi Tiklīdz še
pabeigšu, tūliņ iešu . . . Tas mans pienākums.

13. skats.

Skursteņskrāpis. Emmija.

Emmija. (No apjukuma atjēgdamās.) Uzmācīga
kā vārna! Vai ne? (Sakārto frizuru.)

Skursteņskrāpis. O, tas nekas. Daž-
reiz . . . zosis ir vēl uzmācīgākas! . . . Bet nu gan, at-
vainojat, man jāiet . . . Esmu jau tā ilgi . . .

Emmija. Uzgaidat mazliet . . . Es ļoti interesejos, pa kuriem te īsti dūmi iekļūst skurstenī?

Skursteņskrāpis. (Noliecies, rāda.) Lūk, tur . . . tur . . . pa kreisi, tad pa labi . . . uz apakšu un uz augšu . . .

Emmija. (Ari liecas un tišām iekrīt Skursteņskrāpim rokās. Pēdējais viņu noskūpsta, nosmērēdams ar sodrejiem Emmijai seju.) Vai! Jūs tiešam — ļoti pārgalvīgs! Bet es jums piedodu . . . Jūs esat jauneklis ar temperamentu . . . Ar svaigu izjūtu . . .

Skursteņskrāpis. (Pusironiski.) Ja, diemžēl — tāds es esmu. (Savāc savus darba rīkus.) Nu jāsteidzas uz virtuvi! (Palokās.) Adjē!

Emmija. (Kaunīgi seju rokās slēpdama.) Es ceru, ka tur . . . jums nebūs tik interesanta . . . strādāšana? . . . kā šē . . .

Skursteņskrāpis. Kas to var zināt! (Noņem cilindri un vētreiz galanti palokas.) Uz redzēšanos, mana sirds karaliene! . . . (Aiziet pa virtuves durvīm. Ralda atpakaļ gaisa bučīņas.)

14. skats.

Emmija. Berta.

Emmija. (Iet pie loga.) Berta, Berta!

Berta. (Parādās durvīs.) Ko jaunkundze vēlas?

Emmija. (No loga neatkāpdamās.) Vai viņš jau sāka strādāt?

Berta. Jā gan, jaunkundz.

Emmija. Labi. Ej! Tik' krietni uzmanies!

Berta. (Nozūd.) Nebaidaties, jaunkundz.

Emmija. (Paņem grāmatu un apsēžas pret logu. Pauze.) Berta! Berta! (Nepacietīgi.) Be - erta!

Berta. (Durvīs.) Jūs, jaunkundz, mani saucāt?

Emmija. Jā. Kā tu domā, vai viņam . . . tam skursteņskrāpim virtuvē būs ilgi jāstrādā?

Berta. Nemāku teikt. Viņš jau šiberi izvilka—

tādu lielu, melnu . . . Ari plītē lika izdzēst uguni.

E m m i j a. Tā, tā. Lai cilveks strādā. Tikai tu viņam pa kājām nemaisies. Saprati?

B e r t a. Nē jau!.. Hi . . . (Projam.)

E m m i j a. (Noliek grāmatu uz ceļiem; saņem rokas pār galvu. Tiksmīgi, sapņaini.) Interesants jauneklis . . . (Virtuve kāds trauks nokrit un ar lielu troksni saplīst. Dzirdami smiekl . . .) Berta, Berta! (Pauze.) Berta!!! Kur viņa paliek?

B e r t a. (Parādās. Mati mazliet atrisuši. Seja sasarkusi.) Jums atkal kas vajadzīgs? Es viņam palīdzēju . . .

E m m i j a. (Dusmīgi.) Tā kā tu uzmani, lai trauki un ēdiens nepiebirst ar sodrejiem!

B e r t a. Par to, jaunkundz, neraizejaties. (Projam.)

15. skats.

E m m i j a. K u n d z e.

K u n d z e. (Ienāk ļoti uzposusies.) Tu te nododies romanu lasīšanai un nemaz vēl nedomā gērbties?

E m m i j a. (Galvu nepaceldama.) Ļoti interesanta grāmata . . .

K u n d z e. To es gribu ticēt. Bet ja nu, piepeši, ierodas tavs nākamais? . . .

E m m i j a. (Turpina lasīt.) Lai nāk. Esmu pietiekoši pieklājīgi apģērbusies. Ari mati kārtībā un kurpes kājās . . .

K u n d z e. Viņš esot ļoti cienijams jauneklis . . . jau doktors . . . un lasot lekcijas . . . augstskolā . . .

E m m i j a. Priekš manis jo ļaunāk! Diezgan esmu lekcijas izklausījusies jau no sava tēva! Precies pati pa otram lāgam, ja tev tik ļoti patīk! . . . (Pieceļas un, atpakaļ nepaskatījusies, spītīgi iziet savā istabā.)

K u n d z e. Skuķi, tu tā ar savu māti nedrīksti runāt! (Plecus raustīdama, noraugās Emmijai pakaļ.) Kas ar viņu šodien noticis? . . . Ne piedurties .

16. skats.

Kundze. Skursteņskrāpis.

Skursteņskrāpis. (Ienāk.) Atvainojat, skai-
stā Dezdemonā . . . es domāju . . . cienījamā kun-
dze . . . man te sodreju grābjamā šķipelīte aizmir-
susies . . .

Kundze. Ach! . . . jūs tas esat . . . Nu, vai
visi skursteņi un rieri jau kārtībā?

Skursteņskrāpis. Candriz . . . Es ļoti lūdzu
man piedot, cienījamā kundze . . . Biju gluži pār-
steigts! . . . Jūs — tikpat svaiga un interesanta, kā
jūsu meitas jaunkundze. Tikai jūsu daiļums — vairāk
nobriedis . . . pievilcīgs . . . savādas burvības pilns . . .

Kundze. (Lepni.) Meistara kungs — lūdzu tur-
pināt savu darbu!

Skursteņskrāpis. Jūsu padevīgs kalps.
(Palokās) Ak, es nespēju būt vienaldzīgs pret tik gra-
ciozu un majestatīgu sievieti, kāda jūs esat . . . (Pa-
cīlātā balsī; ar uzsvāru.) No spēcīgā jūtu savīļņojuma
esmu nemierīgs, kā circenis uz karstas
plītes. Ja jūs turpināsāt būt dusmīga un nepielū-
dzama, — mana sirds saplīsis, kā pārkurinā-
ta krāsns! Ak, vai gribat, lai es jūsu priekšā sa-
brūku, kā nodegūšas mājās skurstenis?!

Kundze. (Sākumā valdās un grib būt nopietna, be-
idzot iesmejas.) Vai jūs visās mājās un katrai sievietei
tā glaimojat?

Skursteņskrāpis. Lai es piecu minūšu laikā
pārvēršos par sodreju čupiņu, ja mani vārdi ir glaimi!

Kundze. Bet, varbūt, jums visas sievietes tik-
pat labi patīk?

Skursteņskrāpis. (Iejūsmā.) Zvēru pie vi-
sām pasaules krāsnīm un skursteņiem, ka jūs . . . ti-
kai jūs vienīgā! (Nometas ceļos, pieliek roku pie sirds.) Pa-
vēlat, un es jūsu dēļ izlīdišu caur visgarāko skursteni,
apgāzišu vislielāko krāsni!

Kundze. (Glaimota.) Tas man patīk. Jūs esat īsts vīrietis! Mūsu labāko aprindu kungi varētu no jums mācīties aristokratisku uzvešanos. Esat tik laipni un ienākat manā istabā . . . droši arī manas krāsns rori — piesērējuši ar sodrejiem . . .

Skursteņskrāpis. Ar lielāko prieku! (Seko kundzei.) Priekš jums esmu gatavs dzīvot un mirt!

17. skats.

Berta.

Berta. (Ienāk no virtuves. Seja melna ar sodreju plankumiem. Acimredzot, arī viņu noskūpstījis skursteņskrāpis. Trallina jautru dziesmiņu. Pārcilā un kārtō krēslus. Slauka putekļus.) I jaunā, i vecā — abas uz viņu kā uzburtas! . . . Bet gan es viņām parādišu! (Uz trepēm soļi, aiz durvīm balsis.) Vai dieviņ, tur laikam profesors ar savū nākamo znotu! Jāapsien tirs priekšauts! . . . (Aizbēg.)

(Atverās durvis. Gudrelis ar Dr. Vēzi labu laicīgu tielejas pie slieģšņa. Neviens negrib nākt pirmais, lokās un bīda viens otru, grībēdami būt augstākā mērā pieklājīgi.)

18. skats.

Gudrelis. Dr. Vēzis.

Gudrelis. Lūdzu, lūdzu! Mums viesotne tāda pamaza, jo tikai reti šurp kāds labeklis atšļūc, vai atkāto.

Vēzis. (Tikpat sirms, vecs un izklaidīgs, kā Gudrelis.) Nekas, nekas—Gudreļa kungs. Sirds muskulatūra sāk ļoti tikāmi iedarboties šādā atmosferas tilpumā. Jo mazāka telpa, jo vairāk un spējāk attīstās omulības bacilis. (Sakarto kakla saiti, kura tūlīt atkal nošķiebjās.) Bet vai tik es jūsu sieviešu kārtas pēcnācējai imponēšu? Man, redzat, ķermeņa augšgals ir jau mazliet zaudējis no savas audzelības intuitīvās spējas

(rāda uz pusliko galvvidu) un arī mani redzēkļi ilgājos gadu desmitu gājumos nav tādi, kā tad, kad es vēl nepratu ne latīņu, nedz' grieķu valodas un nebiju lasījis Horacija odas . . .

Gudrelis. (Uzmudinoši.) Jūs taču esat pašā potencialās enerģijas briedumā. Jauneklības atomi jūsu muskuļu audos — spējīgi funkcionēt kolosālā strāvojumā vismaz vēl piecdesmit gadus! Bez tam, varbūt, pēc pāris septiņdienu cēlieniem — tā sakot, uz sirdžu sapukstēšanās ārejo formālitāšu izpildīšanas periodu, — jūs tiksāt ievēlēti par gudreli un nostāsaties zinātnes kontratspuldziena! He, he, he! Grandis-simo!

Vēziš. Tas jau nu var gan nogadīties.

Gudrelis. Cik ērmoti šādās kvadrāt-izcilus reizēs. Es stāvu, kā aiz pārbaudes durvīm un nezinu, vai galva man uz pleciem, vai kabatā. Vajadzētu kaut ko iepriekš iereibuļot un pagremot . . .

Vēzis. Bet, kur tad jūsu laulātne un mana nākošā sirdspievilktne palikušas?

Gudrelis. Tiešam!? Kā es uzreiz piemirsu nogiedni, vai't tiešam mums, viesotnē iekātojojot, — še neviena cilvecīga radijuma nebija?

Vēzis. Ja redzokļi mani nemaldināja, — še visu laiku atradās tikai nedzīvi materiāla sabiezējumi.

Gudrelis. Tad — lai rodas dzīvas vielas koncentrējums! Berta! Berta!

19. skats,

Priekšējie. Berta.

Berta. (Vel arvien — nosmērētu seju.) Ko kungs pavēlēs?

Gudrelis. (Saskatās ar Vēzi.) Sakat, Berta, jums gan laikam šodien ļoti daudz darba?

Berta. (Nesaprašānā.) Nē, ne visai.

Gudrelis. Ari zinamš uztraukums par dažu labu negaidītu viesi? Vai ne?

Berta. (Domādama, ka runa iet par skurstenskrāpi.) Kas nu šis par viesi! Atnāk, padara savū darbu ūn aiziet. —

Vēzis. Nu ja — saprotams — es jau sāku justies gandrīz, kā cilveks, kurš iecēlis kāju savā mājotnē.

Gudrelis. Mans nākošais meitvedis domā, ka virtuvē, karstas cepnīcas tuvumā, var gadīties ne tādas vien lietas.

Berta. Viņš tikai druscīņ. . .

Gudrelis. Tiešam — nav daudz! (Tuvojas un apskata Bertas nosmērēto seju.) Nav nebūt jāmazgā, — var tāpat noslaucīt. . .

Vēzis. Ak, nedomajat, ka ta nelaime tik liela. Man ar' bieži pie praktiskiem darbiem. . . kad diezgan vingri nesakampj un nenotur. . .

Berta. (Tvikdama.) Ja kungi domā to lietu ar vi u, tad es nemaz neesmu vainīga! Kā lai preti atturas, ja ir lipīgs kā piķis un ņem ar varu? Nu, dien — tas ir pirmo un pēdejo reizi! Es pat nezinu, kā viņu sauc! . . (Sāk šnukstēt, aizklāj ar priekšautu acis un izsteidzas virtuvē.)

20. skats.

Gudrelis D'r. Vēzi's.

Gudrelis. (Nesaprašānā.) Par ko viņa isti runāja? Vai jūsu smadzenes tur spēja kaut ko izlobīt?

Vēzis. (Rausta plecus.) Pagaidam — [itin]ne nieka.

Gudrelis. Dien-ēdaidu gatavodama pie pārkarsētas cepnīcas, viņa ir laikam pazaudējusi jaudumu un iekritusi mirklī. . .

Vēzis. Pilnīgi pareizi! Ar to kļūst saprotāma viņas osteļa un runeļa nosmērēšana...

Gudrelis. Bet viņa runāja arī par mistiskām lietām... Kāda jūsu diagnoze? Vai šāds nenormalības veids nepieder pie modernajām halucinācijām?

Vēzis. Pēc maniem ieskatiem, vajadzētu viņas paura videjās daļas apakšējo galu izmeklēt, vai nav noticis smadzeņu triekklis...

21. skats.

Iepriekšējie. Berta.

Gudrelis. Nemaz nesaprotu, kur mani sevišķi kavejas?... Berta, Berta? Sakat, kur Emmija un mana laulātnē?

Berta. (Saraudātām acīm.) Nezinu. Laikam savās istabās.

Gudrelis. Palūdz, lai Emmija tālīn nāk šurp, apraudzīt savu dārgo sirdsraudari...

Vēzis. Tā gluži ne. Sakat, ka atnācis... atnācis... Nu vienalga — sakat ko gribat... varbūt kurpnieks vai šuveja!.. Bet tikai ne es!!

Berta. Labi. (Aiziet.)

22. skats.

Gudrelis. Vēzis.

Gudrelis. Nu tagad, draugs, es jūs atstāšu vienpatnē... kad Emmija ienāks, — lai nemaiņātu pirmo apsveicināšanās iespaidu. Tā es arī ar savu laulātni iepazīnos divatnē...

Vēzis. (Uztrankts.) Ak, tas būs pārāk romantiski) Tai ir ļoti bīstama emocija!..

Gudrelis. (Iziedams uz savu kabinetu.) Nekas, nekas — dārgais draugs! Ja esat savā sirdī nolēmuši

palikt man par meitvedi, tad tik nezaudejat drosatni un sapratni! (Iziet.)

Vēzis. (Pleceļas, palokas, žestikulē, gludina bārdu, kārto kakla saiti, smaida. Runā stipri, lai Gudrelis blakus istabā var dzirdēt.) Gudreļa kungs! Kā jūs domajat, — man labāk sēdēt, vai stāvēt?

Gudrelis. (No blakus istabas.) Tas — vienalga!

Vēzis. Vai vispirms sarocīties un tad teikt savu vārdu, vai otrādi?

Gudrelis. Ari vienalga!

Vēzis. Bet, ja viņa prasa, ko es vēlos?

Gudrelis. Nu, tad sakat.

Vēzis. Manu sirdi sagrābj impulsīvi krampji... Auksti vibrioni lodā aiz ādas. Manos gados vieglāk apēst divdesmit piecas kotletes, ne kā pateikt tik svarīgu vārdu, kāds ir: — m—m—i—i—lestība! Vai tomēr nebūtu labāk, ja es atnāktu citā dienā?

Gudrelis. Es nedomaju, ka jums — tik maz drosmes! Nu, cenšaties iedomāties, ka pašlaik jums jāsāk lekcija par dvēseles emociju iespaidu uz miesas audiem un par atomu ekvivalenci.

Vēzis. (Iet pie Gudreļa durvīm.) Vai nebūtu labāk ļaut viņai pirmai ienākt? Un tad mēs abi ietu viņai pretī?

Gudrelis. (Nepacietīgi.) Vienalga. Ja tev baiļes, tad nāc iekšā!

(Vēzis ieiet Gudreļa kabinetā.)

23. skats.

Skursteņskrāpis. Emmija.

Skursteņskrāpis. (Ienāk.) Traka māja! Visi trīs sievišķi kā uzburti uz manu melno cīperblati! (Gar galdu iedams, ierauga cigaru kastīnu. Apstājas, iepļē. Dažus iebaž arī kabatā.) Īsts kunga dūms! He!...

Emmija. (Ienāk. Skursteņskrāpi ieraudzījusi, patikami pārsteigta.) Jūs vēl šē!? Es domāju . . . man teica . . .

Skursteņskrāpis. Vai varbūt arī jūsu istabīgā krāsns rieri piesērējuši? (Nogriežas, tikko smiekļus valdīdams.) Velns, kā viņas visas pie mana melnā purna nosmērējās! . . . Lai!

Emmija. Ne . . . jā . . . es domāju gan . . . (Aizdomīgi.) Bet ko jūs pie manas mammas tik ilgi darijāt?

Skursteņskrāpis. Kā? Ko dariju!? Ko gan skursteņskrāpis citu var darīt? Tikai tīrīt, skrāpēt! . . . Ai, kadēļ jūs vairs neesat tik mīļa un laipna, kā pirmāk šē — pie kamina? . . .

Emmija. Tas tādēļ, ka mamma . . .

Skursteņskrāpis. Ak, mamma? . . . No viņas maz ko baidīties, — viņa bij pret mani ļoti, ļoti laipna . . .

Emmija. (Stostīdamās, vārdus meklēdama.) Jūs nupat rúnajāt par manu . . . tas ir — par manas istabas krāsni . . . Vai tiešām arī viņu nederētu patīrīt? Varbūt būsat tik laipni un ienāksat apraudzīt? . . .

Skursteņskrāpis. Ja, skaistulīt! Kadēļ ne? . . . Ļoti patikami . . . labprāt! . . . (Aiziedams.) Visas pēc kārtas! . . . Tāds jau mans amats . . .

24. skats.

Kundze. Berta.

Berta. Kundze ko vēlējās? . . . (Ieraudzīdama kundzes neparasto izskatu, apjūk un norauj valodu.)

Kundze. (Pārsteigta no Bertas melnās sejas.) Saki, pēc ka tu izskaties? Vai tā godīgai meičai pieklājās?

Berta. Bet, cienījamā kundze, es nesaprotu . . . Man gluži tīrs priekšauts un arī jaunās kūrpes uzvilku! . . .

Kundze. Ne par priekšautu un kūrēm rúnāju! Man liekas — tu neesi pie pilna prāta! . . .

Berta. (Smiekļus valdīdama.) Man liekās — otrādi.

Kundze. (Lāgā nesadzirdējusi.) Ko tu teici! . .
Es to necietišu!! . . Manā mājā! . .

25. skats.

Kundze. Berta. Gudrelis.

Gudrelis. (Sadzirdējs pastipro sieviešu sarunu, pavērdurvis.) Vai tū tā esi, mana mīļā laulātne? (Nāk uz priekšu. Grib noskūpstīt sievai roku, bet pārsteigts apstājas.) Ko tas nozīmē? . . . Atvaino, es nemaz nezīnāju, ka tagad tāda jaunākā mode . . .

Kundze. Kas par modi?! Saki labāk, vai savu uzdevumu izpildīji?

Gudrelis. (Paskatās uz Bertu.) He, he, he! Ari Berta! He, he, he! Pat Ludvika četrpadsmitā laikā dāmas nebij tik tāļu aizdomājušās! . . . Tikpat kā Atspuldzes komedijā! He, he, he! Moderni!

Kundze. Ko tu zveidz, veco ēzeli?! Laikam esi pa ceļam ar kādu traktieri saticies? Droši vien būsi atkal lietus sargu pametis! Ak, kungs, tādu vīrieti! Kadēļ man liktens uzlicis šo krustu?

Gudrelis. Bet, mīļā, tu pārproti. Mans uzdevums — viss paveikts. Tikai, vai labāk nebūtu bijis pa vecam — tāpat ar pūderi? . .

Kundze. (Paķer no Bertas rokām putekļu slotiņu un grib Gudrellim sist; pamana Bertu, kura pilnā kaklā smejas.) Ko? tu vēl te?! Prom! Sagatavo priekš kunga pusdienu un sameklē ari terpentīnu, ko ieost, lai tiek reiz pie skaidribas!

Berta. Tūlī, kundze! (Aiziet.)

Gudrelis. Sniedz labāk kādu glāzi vīna . . .

Kundze. Ak, Dievs! Viņam vēl nepietiek (Histeriski.) Tu tiešam esi nodomājis aizdzīt mani kapā

Gudrelis. (Nokrit ceļos. Slauka sviedrus.) Es zvēru! . . Mīļā laulātne, es taču tev atvedu priekš zīmīgu meitveidi!

26. skats.

Gudrelis. Kundze. Vēzis; vēlāk Berta.

Vēzis. (Iznāk no Gudreļa kabineta un grib nepamanīts aiziet pa āra durvīm. Lalpojas uz pirkstu galiem.)

Kundze. (Satrūkstās.) Kas tas par sirmgalvi un ko viņš šē meklē?!

Vēzis. (Uztraukts.) Ardievu! Es varbūt atnākšu citā reizē . . .

Gudrelis. (Izmisis.) Savaldies, mīļā! . . . (Satver Vēzi aiz piedurknes.) Pagaidi, draugs! . . . Te tikai mazs pārpratīgs starpekliis! . . . Tūliņ nokārtosim.

Vēzis. Man tas gods, augsti cienītā kundze . . . Piedodat, ka es, varbūt neizdevīgā brīdī. (Grib skūpstīt roku; paskatās kundzei sejā, pārsteigts apstājās.) Atvainojat . . . bet tas tik neparasti . . . Mēs, zinātnu vīri, vienmēr tādās lietās esam profani . . .

Gudrelis. Atļaujiet jūs iepazīstināt: mana laulātā draudzene . . . Doktora kungs — ievērojāms zinātnieks, mūsu augstskolas pirmais docents . . . Viņš grib mūsu bērnu darīt laimīgu! . . .

Vēzis. Ja, cienītā kundze. Es savās krūtīs vēl jūtū jaunekļa sparū! . . .

Kundze. (Mazliet vilusies.) Jūs, doktora kungs, mūsu Emmiju jau esat redzējuši?

Vēzis. Vēl ne . . . Bet es ceru, ka viņa man patiks.

Kundze. Par to nešaubos. Man vairāk bailes par Emmiju. Viņa vēl tāda aušīga. Mīl skraidīt ar jauniem studenteļiem. Vai jūs uz viņu atstāsāt vajadzīgo iespaidu.

Vēzis. O! Tas nekas! Pēc trīsdesmit gadiem viņa būs manā vecumā. Tad es gribu redzēt, vai viņā vēl modīsies tādas bērnišķīgas emocijas . . .

Gudrelis. Gluži pareizi. Mīļā, vai tu dzirdi, kāda lieliska loģika? Noteikta kā klīnts. Arī universitatē . . .

Kundze. Stāvi jel mierā! Ar tevi tagad ne viens nerunā. —

Vēzis. Ak, kundze, kāda jūs bārga . . . pret savu — galvu . . .

Kundze. (Spītīgi.) Es esmu — kaklis, vīrs — galva! Galvai jāgriežas uz to pusi, kur kaklis grib!

Vēzis. He, he, he! Tas — vecs paradokss. Vai ne, Gudreļa kungs?

Gudrelis. (Iztapīgi.) Ja, mana mīļā laulātne. Mēs taču abi vēlām savam bērnam labu?

Kundze. Pagaid', netaisies starpā! (Pret Vēzi laipnaki.) Ja bērni kaunīgi, — vecākiem jānāk talkā . . .

Vēzis. (Glaimots.) Es nu gan vairs neesmu nekāds bērns, bet tomēr zinama kautriba man piemīt no mazām dienām, tā sakot — iedzimta . . .
(Berta ienāk ar paprāvu zāļu pudelīti, grib sniegt kundzei, bet neuzdrošinādamās traucēt, paliek nogaidoši stāvēt.)

Kundze. (Uzmundriņoši.) Saņematies, doktora kungs. Laiks kļūt vīrišķīgam un izteikt visu, kas uz sirds. Vīrietim arvien vajaga būt drošam.

Vēzis. Tas nav nemaz tik viegli. Es jau pirmāk gribēju izpētīt šo jaunavu (rāda uz Bertu), bet kad ieraudzīju, ka arī jums . . .

Gudrelis. (Ticis pie vārda.) Ja, ja — arī tev! . . .

Kundze. (Pret Bertu.) Tu atkal te!? Vai nemaz nav kauna?! Fui!! Kas ar tevi noticis? Laikam esi ieģrābusies tai — melnajā ākstā!?

Berta. Jūs taču pati man pavēlejat ienest terpentīnu . . . Ja patik. — es varu aiziet pavisam!
(Iet uz durvim un nosviež pudelīti tā, ka pēdejā tinkšķēdama saplīst.)
Nekādi zelta kalni jau nav.

Kundze. (Viņai pakal.) Skrej, skrej — viņam līdz! . . . Dulnā muša! . . .

27. skats.

Priekšējie, bez Bertas.

Gudrelis. Ari mani pieci prāti nespēj satvert izpratni . . . Kas jums šē mājā noticis par jūkumpāsakni?—

Kundze, (Histeriski.) Kas noticis? Ko tu ar to gribi teikt?! (Apvainota.) Tu laikam vēl sāksi saubīties par manu uzticību?! . . .

Vēzis. Uz redzēšanos! Man mājā ļoti steidzams darbs . . . (Baillīgi taisās uz durvīm.) Tā, ja . . .

Gudrelis. Pagaidat, draugs! (Sievai.) Apmierinies . . . Tik izdevīgs meitvedis un tu viņu dzen projam! . . . Tavi nervi laikam? . . . (rāda uz pieri.) nāv harmoniskā līdzsvarojumā? . . . (Vezi saturēdams aiz pogas.) Ārsteļa kungs! . . . Aplūkojat viņai pulsū un, ja vajadzīgs, izrakstat recepti . . . kaut ko nomierinošu . . .

Vēzis. Atvainojos, ka nevaru palīdzēt . . . Jūs jau zināt — es lūk, ne esmu medicīnas doktors . . .

Kundze. Vēl kas no jauna! (Gudrelim.) Kādu brīnumdakteri tad tu isti esi atvedis?!

Gudrelis. Es domāju . . . ārsteļa kungs . . . Jūs taču esat doktors?

Vēzis. Es . . . es esmu gan doktors, bet diemžēl — filozofijas doktors . . .

Kundze. (Pārsteigta, priecīgi.) Ak, filozofijas! Tas ir lieliski! Ari es mīlu filozofiju! Piemēram — Šopenhauers . . . Nietzsche . . . Kants . . . Tolstojs . . . Lūdzu, apsēžaties . . . (Uz viru.) Nu, ko vēl stāvi? Ej, pasauc Emmiju . . . saki, ka viņš — istis — filozofijas doktors! . . . Tāds vis katru dienu negadās . . .

Gudrelis. (Griežas uz durvīm.) Paldies dievam! Kādreiz arī filozofija noder kā ārstniecības līdzeklis . . . (Slauka sviedrus no pieres.)

28. skats.

Priekšējie. Emmija.

Emmija. (Ienāk. Izbrīnējusies apstājas. Viņai vēl arvien melna mute.) Es gribēju . . .

Gudrelis. (Novēršas.) Viņas visas trīs šodien nosmērejušās ar melnu pūderi . . . šausmīgi!

K u n d z e. Atļauj tevi iepazīstināt, mans bērns . . . ar doktoru Vēzi (Paskatās Emmijai sefā un iekliedzas.) Nelaimīgā, vai arī tu?!

Emmija. Māmiņ, kas ar tevi noticis?..

K u n d z e. Pazudušais bērns! . . . Viņa vēl prasa . . . Ak, to negodu! . . . to kaunu! (Turpina sarunu nedzirdami. Histeriski žestikulē.)

G u d r e l i s. (Rausta plecus.) Ārsteļa kungs! Vai jūs saprotat?

V ē z i s. (Arī rausta plecus.) Gudreļa kungs!

G u d r e l i s. Kā jūs domājat, vai mēs sapņojam, vai esam nomodā?

V ē z i s. (Kasa pakausi.) Grūti noteikt. Dažreiz notiekot halucinācijas. Vajadzētu mēģināt uzmosties . . .

G u d r e l i s. Pareizi! Iekniebjat man degunā. Bet es jums došu belzienu ribāsi! . . . (Abi mēģina viens otru „atmodināt.“) Lūk, tā.

V ē z i s. A — ai!

K u n d z e. (Turpina žestikulēt.) Vai tu pati ar' zini, kāda tu izskaties?! Fū — ui!

Emmija. (Spitīgi.) Es tev, mamma, gribēju to pašu jautāt! (Turpina klusām. Stipri uztraukta.)

K u n d z e. Berta, Berta! Be-erta!

Berta. (Durvis.) Ja? Vai atkal kas?

K u n d z e. Tūlīņ atnes spoguļi!

Berta. Ja, ja! (Aizskrien.)

29. skats.

Priekšējie. Berta; vēlāk Skurstenkrāpis.

Emmija. Es neesmu vairs nekāds bērns! Es neļaušos, ka iūs mani gribat pārdot kā cāli! . . .

Berta. (Nes' spoguļi, paskatās tajā un iekliegdamās nomet uz galda.) Vai dieviņ! Skurstenkrāpis!! (Paslēpj seju un bēg uz virtuvi.)

G u d r e l i s. Jūs dzirdējāt? Ko - e?

V ē z i s. Dzirdēju — gluži-kā nomodā.

E m m i j a. (Arī ieskatās spogulī un nomet, iekliedzās, grib skrīēt uz durvīm; uzgrūžās **V ē z i m.**) Ach! . . . (Saņemst krēslā.)

K u n d z e. (Ātri, nervozi atkārtoti to pašu.) Nelietis!! . . . (Dodās uz durvīm; pie sliekšņa sadurās ar **S k u r s t e ņ s k r ā p i.**) Sivēns! Fui!

(Visi apjukuši, pārsteigti atkāpjās.)

V ē z i s. Nu es esmu galīgi pārliecināts, ka sapņoju . . . traki murgi!

G u d r e l i s. Es arī! . . . Nepieredzēts sapņojums!

S k u r s t e ņ s k r ā p i s. Nekā, mani cienījamie. Jūs nesapņojat vis!! (Nāk uz priekšu.) Varat pārliecināties, ka šinī mājā visas krāsnes un skursteņi pamatīgi iztīrīti! (Palokās.) Adjè, manas dāmas un kungļi!

(Vispārējs pārsteigums un liels apjukums.)

P r i e k š k a r s.